

Naar een nieuw kwalificatiekader buitenlandse rechtsvormen

Een rammelend raamwerk, of is nieuw niet altijd beter?

WFR 2024/68

In deze bijdrage wordt onderzocht wat een consistent toetsingskader zou zijn voor de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen als volgend jaar de open cv wordt afgeschaft. Daarbij wordt de bedoeling van de wetgever tot uitgangspunt genomen. Beoordeeld wordt in hoeverre het onlangs in consultatie gegeven conceptbesluit hiermee overeenstemt.

1. Inleiding

Eind vorig jaar is het wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen door het parlement aangenomen.² De wet houdt onder andere in dat buitenlandse rechtsvormen voor hun kwalificatie vergeleken moeten worden met Nederlandse rechtsvormen (vergelijkingsmethode). Dat is onder de huidige wet ook al zo, maar het wetsvoorstel geeft hiervoor een expliciete regeling en erkent daarbij ook de variant dat een buitenlandse rechtsvorm onvergelykbaar is met een Nederlandse rechtsvorm. Bij zulke exoten hangt de kwalificatie van de vestigingsplaats af. Als de rechtsvorm in Nederland is gevestigd, is zij fiscaal zelfstandig (vaste methode); anders wordt aangesloten bij de kwalificatie in de andere staat waar zij gevestigd is (symmetrische methode). Daarnaast wordt in de wet de beslissing over hoe de vergelijking met Nederlandse rechtsvormen moet plaatsvinden gedelegeerd aan de staatssecretaris.³ Het amendement-Omtzigt om die delegatiebepalingen vanwege ongrondwettigheid uit het wetsvoorstel te schrappen – de wetgever moet immers de kring van belastingplichtigen bepalen – kon rekenen op steun van verschillende partijen, maar niet voldoende voor een meerderheid.⁴ Inmiddels is de staatssecretaris daarom bezig met het benutten van zijn uit delega-

tie verkregen bevoegdheid: op 5 februari 2024 is het conceptbesluit waarmee de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen wordt geregeld ter internetconsultatie aangeboden.⁵

Naar ons idee is daarmee de kwalificatiemoeilijkheid onder het nieuwe recht nog niet opgelost. Het conceptbesluit maakt geen principiële keuze in welke kenmerken doorslaggevend zijn voor de kwalificatie van Nederlandse rechtsvormen als transparant of zelfstandig. Bovendien rijst de vraag of de lijsten van kenmerken die wel worden gehanteerd – en soms wel tien kenmerken per rechtsvorm betreffen – de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen niet onnodig compliceren. Deze complexiteit speelt met name omdat niet wordt gekozen voor een generiek kader, maar voor een kader dat per rechtsvorm verschilt. Daarnaast speelt nog een praktisch probleem. Zolang het besluit niet definitief geworden is, zullen belastingplichtigen met een buitenlandse rechtsvorm op basis van de open norm uit de wet moeten bepalen of zij in aanmerking komen voor het overgangsrecht dat al op 1 januari 2024 in werking is getreden. Hoe verhoudt zich dat tot het kwalificatiekader uit het besluit?⁶

De consultatiefase biedt de mogelijkheid de in het conceptbesluit gemaakte keuzes ter discussie te stellen. Van die ruimte maken we gebruik door in deze bijdrage te onderzoeken welke wijze van kwalificatie het meest recht doet aan de bedoeling van de wetgever en te evalueren in hoeverre het conceptbesluit daarop aansluit. Daarbij is ons uitgangspunt dat het huidige onderscheid tussen fiscaal zelfstandige en fiscaal transparante rechtsvormen niet berust op een willekeurige schifting. Voor elk van de rechtsvormen die in art. 2 Wet VPB 1969 staan opgesomd, geldt dat de fiscale zelfstandigheid kan bogen op een goed doordachte keuze van de wetgever.⁷ Met het wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen heeft de wetgever de open cv afgeschaft, maar geen wijziging aangebracht in de fiscale zelfstandigheid van andere rechtsvormen, zoals de nv, de bv, de coöperatie, de stichting en de vereniging. Wij zien geen reden het bestaande kwalificatiekader met het badwater van de open cv weg te gooien.

1 Reinier Kooiman & Fanny Spiekerman zijn werkzaam voor Deloitte Belastingadviseurs. W.R. Kooiman is daarnaast verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Christa van Hoek is verbonden aan het Wetenschappelijk Bureau van de Hoge Raad en als buitenpromovenda verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. De auteurs schrijven op persoonlijke titel. Het onderzoek naar de totstandkomingsgeschiedenis van de vennootschapsbelasting waarop deze beschouwing mede is gebaseerd, is ontleend aan W.R. Kooiman, C.J. van Hoek & F.A. Spiekerman, *Vennootschapsbelasting. Het mysterie ontrafeld*, Den Haag: Boom juridisch 2023, par. 2.4 en 3.2.

2 Wet van 20 december 2023, *Stb.* 2023, 508.

3 Onder huidig recht heeft de staatssecretaris wel zijn visie gegeven op de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen, maar dit betreft een beleidsbesluit waaraan de belastingplichtige niet gebonden is (Besluit van 11 december 2009, nr. CPP2009/519, *BNB* 2010/58).

4 *Kamerstukken II* 2023/24, 36425, nr. 9.

5 Te raadplegen via de volgende link:

<https://www.internetconsultatie.nl/rechtsvormvergelijkingsmethode/b1>.

6 Zie over dit probleem: B. Hafkenscheid & R. Kooiman, 'Geen belastingplicht zonder consent van het parlement', *NLF Opinie* 2023/20, par. 4.

7 We zullen in het navolgende steeds verwijzen naar de specifieke Kamerstukken waaruit een bepaalde keuze blijkt.

Het doet naar ons idee het meest recht aan de bedoeling van de wetgever als de staatssecretaris in het besluit de bestaande rechtsvormvergelijkingsmethode aanpast vanwege het vervallen van het toestemmingsvereiste en niet een geheel nieuwe benadering introduceert.

Om deze benadering concreet te maken, zullen we hierna eerst uiteenzetten wat de achtergrond is van het huidige onderscheid tussen fiscaal zelfstandige en fiscaal transparante rechtsvormen (par. 2). Vervolgens werken we uit welke criteria hieruit volgen die zouden kunnen worden gehanteerd voor de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen onder het nieuwe recht (par. 3). Dit door ons voorgestelde kwalificatiekader vergelijken we met het kader zoals dat in het conceptbesluit is voorgesteld (par. 4). We sluiten af met een conclusie (par. 5).

2. Achtergrond van het huidige systeem

Onder de huidige wet is de vergelijkingsmethode bij buitenlandse vennootschappen een invulling van de zinsnede “andere vennootschappen welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld”.⁸ Deze toverformule komt niet alleen voor in de opsomming van belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting, maar wordt ook gebruikt in het kader van de deelnemingsvrijstelling, de heffing van dividend- en bronbelasting en voor het bepalen van een aanmerkelijk belang in de inkomstenbelasting.⁹ De zinsnede fungeert als restcategorie op basis waarvan buitenlandse en niet nader genoemde Nederlandse vennootschappen als fiscaal zelfstandig kunnen worden aangemerkt. Bij de uitleg van deze zinsnede heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het, anders dan de letterlijke bewoordingen doen vermoeden, niet zozeer gaat om de vraag of de vennootschap een aandelenkapitaal heeft, maar of de vennootschap voldoende lijkt op een nv, bv of open cv. De buitenlandse rechtsvorm moet vergeleken worden met de Nederlandse rechtsvormen waarvan duidelijk is dat deze fiscaal zelfstandig zijn.¹⁰ Het is dus niet zo dat de rechtsvormvergelijkingsmethode momenteel geen wettelijke basis heeft, wat ook zou impliceren dat een buitenlandse vennootschap nooit belasting is verschuldigd in Nederland. Ook onjuist is de opvatting dat onder de bij name genoemde Nederlandse rechtsvormen eveneens de buitenlandse pendant moet worden verstaan. Boer lijkt van die laatste opvatting uit te gaan door te stellen dat er onder huidig recht een sui-generis-methode geldt waarbij de Nederlandse belastingwet de toepasselijkheid van haar bepalingen afhankelijk stelt van buitenlands recht.¹¹ In

BNB 1994/191 oordeelt de Hoge Raad echter expliciet dat, anders dan voorheen, onder naamloze vennootschap alleen vennootschappen opgericht naar Nederlands recht vallen, omdat lichamen naar buitenlands recht onder de zinsnede “andere vennootschappen welker kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld” vallen.¹²

Om een juiste vergelijking te kunnen maken tussen een buitenlandse en een Nederlandse rechtsvorm moet eerst worden vastgesteld op basis van welke kenmerken de nv, de bv en de open cv door de wetgever fiscaal zelfstandig zijn gemaakt. In de literatuur wordt wel gesteld dat aansluiting zou zijn gezocht bij rechtspersoonlijkheid (bekend uit het civiele recht).¹³ Nog los van het feit dat rechtspersoonlijkheid geen gemene deler is onder fiscaal zelfstandige rechtsvormen – denk aan de open cv en het fonds voor gemene rekening – blijkt ook uit de wetsgeschiedenis dat rechtspersoonlijkheid geen bepalend kenmerk is voor het onderscheid tussen transparante en zelfstandige rechtsfiguren.¹⁴ Wat is dan wel bepalend geweest? Voor alle rechtsvormen geldt dat hun fiscale zelfstandigheid door de wetgever gemotiveerd is als een afgeleide van de fiscale zelfstandigheid van de nv. De nv was na de invoering van de Wet op het patentrecht in 1819 de enige fiscaal zelfstandige rechtsvorm en daaraan zijn sindsdien steeds meer andere rechtsvormen toegevoegd.¹⁵

Uit de latere totstandkomingsgeschiedenis van de vennootschapsbelasting blijkt dat voor de fiscale zelfstandigheid van de nv redengevend is geweest het verschijnsel dat de nv haar bestaan ook in het maatschappelijke verkeer zelfstandig, los van de individuele kapitaalverschaffer leidt.¹⁶ De verschillende kenmerken van de nv dragen ieder voor zich bij aan die zelfstandigheid van de nv. Zo blijkt uit de vrije overdraagbaarheid van de aandelen bijvoorbeeld dat de nv voor haar voortbestaan onafhankelijk is van de persoon van de kapitaalverschaffer en dat de nv

8 *Kamerstukken II 1962/63*, 6000, nr. 9, p. 5-6 en *Kamerstukken II 1959/60*, 6000, nr. 3, p. 17.

9 Zie art. 2 lid 1 onderdeel a, art. 3 lid 1 onderdeel b en art. 13 lid 2 onderdeel a Wet VPB 1969, art. 1 lid 1 Wet DB 1965, art. 1.2 lid 1 onderdeel b onder 4° Wet BB 2021 en art. 4.6 onderdeel a Wet IB 2001.

10 HR 24 november 1976, ECLI:NL:HR:1976:AX3276, *BNB 1978/13*.

11 J.P. Boer, ‘Kwalificatie van (niet-)vergelijkbare buitenlandse rechtsvormen: enkele overpeinzingen’, *NTRF 2023/1714*.

12 HR 16 maart 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC5622, *BNB 1994/191*, r.o. 3.4. Boer beroept zich op HR 10 juni 1953,

ECLI:NL:HR:1953:AY4125, *BNB 1953/204*. Dat arrest gaat niet over de fiscale kwalificatie van rechtsvormen, maar over de kwalificatie van de rechten van een *beneficiary* van een trust. Bovendien is het arrest gewezen vóór invoering van de Wet VPB 1969, toen de eerdergenoemde restcategorie voor buitenlandse rechtsvormen is ingevoerd.

13 Zie o.a. J.P. Boer & F.J. Elsweyer, ‘Hinken op twee gedachten: over de rechtsgrond(en) van de Wet VPB 1969’ en E.J.W. Heithuis, ‘Toch maar weer eens de VPB als rechtsvormneutrale ondernemingswinstbelasting’, beide in: J.L. van de Streek & A.J.A. Stevens (red.), *De toekomst van de vennootschapsbelasting. Lessen uit 50 jaar Wet VPB 1969*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, p. 40 en 48.

14 *Kamerstukken II 1962/63*, 6000, nr. 9, p. 5. Rechtspersoonlijkheid verliest als onderscheidend criterium al helemaal aan betekenis als ook personenvennootschappen rechtspersoonlijkheid krijgen.

15 Wet van 21 mei 1819, *Stb.* 1819, 34. Het onderscheid tussen zelfstandige en transparante rechtsvormen is vanaf de invoering van de bedrijfsbelasting in 1893 – het ontstaan van het klassieke stelsel – tot ontwikkeling gekomen.

16 *Kamerstukken II 1911/12*, 144, nr. 3, p. 17-18 en *Kamerstukken II 1959/60*, 5380, nr. 9, p. 16.

een eigen bestuur heeft dat losstaat van de aandeelhouders als zodanig.¹⁷ Doorslaggevend voor de fiscale zelfstandigheid is uiteindelijk de omstandigheid geweest dat de nv een eigen vermogen heeft dat juridisch en economisch is afgescheiden van dat van haar aandeelhouders.¹⁸ Dat afgescheiden vermogen is volgens de wetgever het gevolg van een tweetal kenmerken van de nv:

1. De afscherming van het vennootschapsvermogen voor de aandeelhouders en hun schuldeisers.¹⁹

Dit kenmerk valt uiteen in twee delen:

a. De aandeelhouders kunnen niet rechtstreeks beschikken over het vennootschapsvermogen en de daarmee behaalde winsten. Dat is pas het geval wanneer dit vermogen door uitkering onderdeel van hun privévermogen is geworden. Regels voor kapitaalbescherming bepalen of en in hoeverre de vennootschap kan overgaan tot uitkering van vermogen aan de aandeelhouder. Dit betekent ook dat privéschuldeisers van de aandeelhouder zich niet op het vennootschapsvermogen kunnen verhalen, omdat vorderingen alleen verhaald kunnen worden op het vermogen van de schuldenaar (art. 3:276 BW).²⁰

b. De aandeelhouders kunnen hun kapitaal inbreng niet intrekken ten laste van het vennootschapsvermogen. Omdat dit kenmerk voortvloeit uit het vennootschapsrecht, zijn ook derden hieraan gebonden.²¹ Dat voorkomt dat privéschuldeisers alsnog een aandeelhouder kunnen forceren zijn deel van het vennootschapsvermogen op te eisen, om zich vervolgens op dat vermogen te verhalen, zoals dat bij personenvennootschappen over het algemeen wel kan.²²

2. De beperkte aansprakelijkheid van de aandeelhouders voor de schulden van de vennootschap.²³

Dit kenmerk houdt in dat schuldeisers van de vennootschap zich niet kunnen verhalen op het privévermogen van een aandeelhouder. De aandeelhouder is tegenover derden niet aansprakelijk voor vennoot-

schapsschulden (geen externe aansprakelijkheid). Daarnaast is het privévermogen van de aandeelhouder afgeschermd in verhouding tot de vennootschap. De aandeelhouder kan niet worden verplicht bij te dragen in de verliezen van de vennootschap boven het bedrag dat op zijn aandeel moet worden gestort (geen interne aansprakelijkheid).²⁴

De fiscale zelfstandigheid van andere Nederlandse rechtsvormen is door de wetgever onderbouwd door een vergelijking te trekken met de nv:²⁵

- De bv voldoet aan beide kenmerken. In vergelijking met de nv staat de bv wel minder ver van haar aandeelhouders af, omdat zij een besloten karakter heeft.²⁶ Dat doet aan haar zelfstandigheid voor fiscale doeleinden niet af. De roep om besloten kapitaalvennootschappen fiscaal transparant te maken is door de wetgever meermaals afgewezen, omdat het afgescheiden vermogen bepalend is.²⁷ Ook het feit dat het sinds de flexibilisering van het bv-recht in 2012 mogelijk is om aandeelhouders intern aansprakelijk te maken, is volgens de wetgever onvoldoende reden de fiscale zelfstandigheid van de bv te herzien.²⁸

- De cv voldoet ten aanzien van de commanditaire vennoten aan beide kenmerken, maar ten aanzien van de beherende vennoten niet. Omdat het vermogen van de cv daardoor niet volledig is afgescheiden, werd voor de fiscale zelfstandigheid doorslaggevend geacht of er sprake is van verhandelbare aandeelbewijzen. Als dat het geval is, ontstaat bij de cv alsnog een duidelijke scheiding tussen de vennootschap en de participanten en vertoont de cv een reële gelijkenis met de nv.²⁹ De vrije overdraagbaarheid van participaties draagt net als bij de nv namelijk bij aan de constatering dat de rechtsvorm een zekere onafhankelijkheid ten opzichte van haar kapitaalverschaffers heeft en daarmee een zelfstandig bestaan in het maatschappelijke verkeer leidt. Dit criterium is ingevuld aan de hand van het toestemmingsvereiste: getoetst moet worden of toe- en uitreding mogelijk is zonder toestemming van alle vennoten. Als die mogelijkheid bestaat, is er sprake van een open cv die fiscaal zelfstandig is voor het deel van de winst dat toekomt aan de commanditaire vennoten.

17 *Kamerstukken II* 1958/59, 5380, nr. 3, p. 16.

18 *Kamerstukken II* 1892/93, 71, nr. 5, p. 33.

19 *Handelingen II* 1892/93, 65, p. 1270 en *Kamerstukken II* 1959/60, 5380, nr. 9, p. 16.

20 Van Kempen merkt hierbij terecht op dat de afscherming van het vennootschapsvermogen geen onderscheidend criterium is voor de kapitaalvennootschap, omdat ook bij een personenvennootschap de vennoten niet direct over het vermogen en de winsten van de vennootschap kunnen beschikken: M.L.M. van Kempen, *Rechtspersoonlijkheid en belastingplicht van vennootschappen*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1999, par. 4.2.

21 C.E. du Perron, *Overeenkomst en derden: een analyse van de relativiteit van de contractswerking*, Deventer: Kluwer 1999, p. 6 en hfdst. 3.

22 Bij een personenvennootschap is de intrekking ten laste van het vennootschapsvermogen wél mogelijk, zie A.J.S.M. Tervoort, *Het Nederlandse personenvennootschapsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2021, par. 5.4.2.

23 *Handelingen II* 1892/93, 65, p. 1283-1284; *Kamerstukken II* 1913/14, 18, nr. 2, p. 5; *Kamerstukken II* 1913/14, 18, nr. 9, p. 56 en *Handelingen II* 1913/14, 74, p. 2003-2004.

24 Voor de nv is dit geregeld in art. 2:64 BW.

25 De onderbouwing is steeds gegeven in het kader van de heffing van vennootschapsbelasting, maar de fiscale kwalificatie werkt ook door naar andere belastingmiddelen, namelijk de dividendbelasting, de bronbelasting en (box 1 en box 2 van) de inkomstenbelasting.

26 Voor de bv heeft tot 2012 een verplichte blokkeringsregeling gegolden, op grond waarvan de aandelen niet vrij overdraagbaar waren. Sinds 2012 is de verplichting vervangen door het wettelijke uitgangspunt dat aandelen niet vrij overdraagbaar zijn, maar is afwijking in de statuten mogelijk (art. 2:195 BW).

27 Zie o.a. *Kamerstukken II* 1933/34, 307, nr. 2 en *Kamerstukken II* 1959/60, 5380, nr. 9, p. 16.

28 *Kamerstukken II* 2010/11, 32426, nr. 7, p. 37-38.

29 *Kamerstukken II* 1892/93, 71, nr. 6, p. 75.

- De coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij voldoen ten aanzien van hun leden aan het eerste kenmerk, maar kennen niet altijd beperkte aansprakelijkheid. Toch zijn deze rechtsvormen door de wetgever als fiscaal zelfstandig aangemerkt, omdat die aansprakelijkheid tot een minimum kon worden beperkt (en onder huidig recht zelfs kan worden uitgesloten³⁰) en daardoor economisch te weinig afwijkt van de beperkte aansprakelijkheid bij een nv.³¹
- De gewone vereniging is fiscaal zelfstandig vanwege de angst dat nv's zouden worden omgezet in een vereniging om in die rechtsvorm onbelast winst te kunnen behalen.³² Ook de stichting is belastingplichtig om te voorkomen dat de stichting gebruikt zou worden om belasting te ontwijken.³³ Dit impliceert dat ook een stichting en een vereniging een afgescheiden vermogen hebben. Immers, als dat niet zo is, zou het inkomen bij de achterliggers belast worden en ontwijking via een dergelijke rechtsvorm niet mogelijk zijn. Om diezelfde reden kunnen ook trusts en andere doelvermogens als fiscaal zelfstandig worden aangemerkt. Ook doelvermogens kenmerken zich door een afgescheiden vermogen, ondanks het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.³⁴
- Bij het fonds voor gemene rekening bestaat geen duidelijke scheiding tussen de vermogens van het fonds en de participanten, omdat een vennootschappelijke structuur ontbreekt. Daarom geldt de fiscale zelfstandigheid alleen, als door de uitgifte van vrij overdraagbare bewijzen van deelgerechtigdheid het persoonlijke element in de betrekkingen tussen het fonds en de deelgerechtigden en tussen de deelgerechtigden onderling geheel verdwijnt.³⁵ In dat geval wordt alsnog een scheiding aangebracht tussen het fonds en de participanten.³⁶ Net als bij de cv wordt dit ingevuld aan de hand van het toestemmingsvereiste.

De fiscale zelfstandigheid van de diverse rechtsvormen is dus geënt op de nv. Het hoofdcriterium is of een rechtsvorm een afgescheiden vermogen heeft. Dat wordt ingevuld aan de hand van twee eigenschappen die voor de nv kenmerkend zijn: het vennootschapsvermogen is afgeschermd van het privévermogen van de aandeelhouders

en de aandeelhouders zijn beperkt aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap. Een kleine afwijking met betrekking tot een van deze twee kenmerken doet aan de fiscale zelfstandigheid niet af. Dat is anders indien de afscheiding van het vermogen niet voor alle aandeelhouders/vennoten geldt, zoals bij een open cv, of indien de vermogensscheiding feitelijk bestaat, maar niet gebaseerd is op een wettelijke regeling, zoals bij een fonds voor gemene rekening. Bij deze rechtsvormen wordt als aanvullend criterium gekeken naar het open karakter, dat wordt ingevuld aan de hand van het toestemmingsvereiste. Bij rechtsvormen met een afgescheiden vermogen speelt het open of besloten karakter dus geen rol, aangezien op basis van het hoofdcriterium al tot fiscale zelfstandigheid kan worden geconcludeerd.

3. Door ons voorgesteld kwalificatiekader onder het nieuw recht

Nu we uiteen hebben gezet wat de achtergrond is van het huidige systeem, kunnen we op basis hiervan een toetsingskader voorstellen voor de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen met inachtneming van de door de wetgever gewilde wijzigingen. Per 1 januari 2025 zal de open cv niet langer fiscaal zelfstandig zijn, maar worden alle cv's als fiscaal transparant aangemerkt. Er hoeft dan dus niet meer beoordeeld te worden of een cv open of besloten is. Ook voor het open fonds voor gemene rekening is het toestemmingsvereiste niet langer het onderscheidende criterium.³⁷ Voor buitenlandse lichamen geldt dat zij fiscaal zelfstandig zijn als hun rechtsvorm vergelijkbaar is met een nv, bv, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij, vereniging, stichting of fonds voor gemene rekening.³⁸ Is hun rechtsvorm vergelijkbaar met een cv, vof of maatschap, dan zijn zij fiscaal transparant. Als een rechtsvorm niet-vergelijkbaar is met een van deze Nederlandse rechtsvormen, hangt de fiscale kwalificatie af van de vestigingsplaats van het buitenlandse vehikel. Bij vestiging in Nederland wordt de niet-vergelijkbare rechtsvorm als fiscaal zelfstandig aangemerkt (vaste methode). Bij vestiging buiten Nederland wordt de kwalificatie in de staat van vestiging gevolgd (symmetrische methode).

Deze wetswijziging betekent dat voor het onderscheid tussen zelfstandige en transparante rechtsvormen op grond van de rechtsvormvergelijkingsmethode voortaan kan worden volstaan met het hoofdcriterium of de rechtsvorm een afgescheiden vermogen heeft. Dit hoofdcriterium heeft de wetgever met de afschaffing van de open cv ook niet willen wijzigen. Andere rechtsvormen blijven immers onverminderd fiscaal zelfstandig. Wat de wetgever

30 Zie art. 2:56 BW.

31 *Handelingen II* 1892/93, 65, p. 1283-1284.

32 *Handelingen II* 1892/93, 60, p. 1179.

33 *Kamerstukken II* 1913/14, 18, nr. 10, p. 71-72; *Handelingen I* 1913/14, 65, p. 1796-1797 en *Handelingen I* 1914/15, 11, p. 54. Als extra voorwaarde geldt dat een onderneming wordt gedreven, omdat het zonder onderneming niet voor de hand ligt dat de stichting of de vereniging is gebruikt om belasting te besparen.

34 *Kamerstukken II* 1959/60, 6000, nr. 3, p. 17. Dat doelvermogens ontbreken in de opsomming van binnenlandse belastingplichtigen van art. 2 Wet VPB 1969 – een hiaat dat per 1 januari 2025 zal worden hersteld – betekent dat bij vestiging in Nederland een wettelijke grondslag voor VPB-plicht ontbreekt, maar dit doet aan de kwalificatie als fiscaal zelfstandig niet af.

35 *Kamerstukken II* 1967/68, 6000, nr. 17, p. 7-8.

36 *Kamerstukken II* 1968/69, 6000, nr. 22, p. 12.

37 *Kamerstukken II* 2023/24, 36423, nr. 3, p. 13-17.

38 Voor de volledigheid zouden ook het kerkgenootschap en inmiddels afgeschafte Nederlandse rechtsvormen, zoals de fundatie, en publiekrechtelijke rechtspersonen hiertoe gerekend kunnen worden, maar die laten we voor het gemak buiten beschouwing.

wel heeft willen wijzigen, is dat aan het toestemmingsvereiste als aanvullend criterium geen belang meer toekomt. Dat vereenvoudigt de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen. Als een afgescheiden vermogen ontbreekt, is er sprake van fiscale transparantie, ongeacht een eventueel open karakter van de rechtsvorm.³⁹ Als er wel een afgescheiden vermogen is, kan er – net als onder het huidige recht – tot fiscale zelfstandigheid worden geconcludeerd.

In de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis is het criterium van het afgescheiden vermogen geconcretiseerd in een tweetal kenmerken. Gelet op de bedoeling van de wetgever kan daarom een kwalificatiekader worden gehanteerd dat bestaat uit de volgende twee vragen:

1. Is er sprake van afscherming van het vennootschapsvermogen?
  - Geen van de aandeelhouders kan rechtstreeks beschikken over het vennootschapsvermogen, ook niet door het (al dan niet gedwongen) intrekken van de kapitaalbreng.
2. Is er sprake van afscherming van het privévermogen van de aandeelhouders?
  - Alle aandeelhouders/vennoten zijn niet verder dan tot hun kapitaalbreng aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap.

Indien beide vragen bevestigend worden beantwoord, heeft het buitenlandse lichaam voldoende gelijkheid met een nv en is het lichaam fiscaal zelfstandig. Indien beide vragen bevestigend worden beantwoord, maar nuances mogelijk zijn – bijvoorbeeld omdat onder omstandigheden de aansprakelijkheid van de aandeelhouders niet volledig is beperkt – heeft het buitenlandse lichaam voldoende gelijkheid met een bv, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij en is het lichaam fiscaal zelfstandig. Indien het buitenlandse lichaam geen aandeelhouders of vennoten heeft, maar wel een afgescheiden vermogen, heeft het lichaam voldoende gelijkheid met een stichting en vereniging en is het fiscaal zelfstandig.

Indien beide vragen ontkennend worden beantwoord, heeft het buitenlandse lichaam voldoende gelijkheid met een cv, vof en maatschap en is het lichaam fiscaal transparant. Dat er bij een cv wel een afgescheiden vermogen is ten aanzien van de commanditaire vennoten maakt niet uit, omdat de afscheiding van het vermogen moet gelden voor alle vennoten of aandeelhouders. Dat is de reden dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen commanditaire vennootschappen en gewone maatschappen.

³⁹ Dat geldt overigens niet voor het fonds voor gemene rekening. Daarvoor worden nieuwe criteria voor fiscale zelfstandigheid geïntroduceerd, die, vanwege de bijzondere positie van het fonds binnen het systeem van de wet, echter geen uitstralings-effect hebben voor de kwalificatie van andere rechtsvormen.

Indien één van beide vragen bevestigend wordt beantwoord en de andere vraag ontkennend, heeft het buitenlandse lichaam onvoldoende gelijkheid met een Nederlandse rechtsvorm. Er is dan vanuit de vennootschap wel een afgescheiden vermogen, maar vanuit de aandeelhouder niet of vice versa. Het Nederlandse recht kent niet zo'n kapitaalvennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid of personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid. In sommige buitenlandse rechtsstelsels komt deze rechtsfiguur wel voor, zoals de Ierse *Unlimited Company*, waarbij de afscherming van het vennootschapsvermogen wordt gecombineerd met onbeperkte aansprakelijkheid voor de aandeelhouders bij liquidatie van de vennootschap.⁴⁰ Vanwege de onvergelijkbaarheid met een Nederlandse rechtsvorm wordt de kwalificatie van dit soort buitenlandse lichamen verder bepaald aan de hand van de vaste en de symmetrische methode.

Overigens zal deze laatste categorie naar onze inschatting zeer zelden voorkomen, omdat beide kenmerken een logische samenhang hebben. Een aandeelhouder zal niet graag onbeperkt aansprakelijk zijn als er geen mogelijkheid is om te allen tijde uit te stappen. Andersom zal het de continuïteit van een onderneming ernstig bedreigen als de aandeelhouders beperkt aansprakelijk zijn en daarnaast ook nog hun kapitaalbreng kunnen terugvragen wanneer zij dat willen. Daarom is van belang de onvergelijkbaarheid te beoordelen op basis van de kenmerken van de rechtsvorm en niet op basis van de naamgeving. Zo lijkt een Britse *Limited Liability Partnership* op het eerste gezicht een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid te zijn en daarmee onvergelijkbaar met een Nederlandse rechtsvorm. Bij nadere analyse blijkt echter dat het bij een LLP niet mogelijk is voor een partner om zijn kapitaalbreng in te trekken en kunnen beide vragen van het kwalificatiekader bevestigend worden beantwoord.⁴¹

⁴⁰ Zie art. 1230 jo. art. 579 lid 2 Companies Act 2014 waaruit volgt dat een *Unlimited Company*, als het gaat om liquidatie, de regels volgt van andere kapitaalvennootschappen, zodat intrekking van de kapitaalbreng door een aandeelhouder niet mogelijk is, tenzij de vennootschap door een speciaal aandeelhoudersbesluit (de *Summary Approval Procedure*) wordt ontbonden. De onbeperkte aansprakelijkheid bij liquidatie is geregeld in art. 1278 Companies Act 2014.

⁴¹ Op basis van art. 1 lid 5 LLP Act 2000 is het personenvennootschapsrecht niet van toepassing op een LLP, tenzij anders is bepaald. Met betrekking tot ontbinding van een LLP zijn de regels voor kapitaalvennootschappen van overeenkomstige toepassing, zie art. 15 LLP Act 2000. Overigens heeft de wetgever in de memorie van toelichting de Britse LLP genoemd als voorbeeld van een niet-vergelijkbare rechtsvorm vanwege de mix van de civielrechtelijke kenmerken van zowel personenvennootschappen als van kapitaalvennootschappen (*Kamerstukken II 2023/24*, 36425, nr. 3, p. 45), maar dat lijkt dus niet direct uit de toepasselijke Britse wetgeving te volgen. Vgl. Hof Den Haag 11 augustus 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:2016.

4. Het conceptbesluit en de beoordeling daarvan

In het conceptbesluit wordt voor de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen het volgende toetsingskader gehanteerd (art. 2 conceptbesluit):

1. Als de rechtsvorm reeds door het ministerie gekwalificeerd is, wordt deze rechtsvorm aangemerkt als een gekwalificeerde buitenlandse rechtsvorm, tenzij het relevante buitenlandse recht wezenlijk is veranderd na afloop van het in de rechtsvormenlijst genoemde kwalificatiejaar.
2. Als de rechtsvorm nog niet is gekwalificeerd, wordt getoetst of de rechtsvorm vergelijkbaar is met een Nederlandse rechtsvorm. Bij die vergelijking wordt onderscheid gemaakt tussen twee aspecten:
  - a. de aard van de buitenlandse rechtsvorm, die wordt bepaald door vast te stellen welke plaats de rechtsvorm inneemt in het buitenlandse recht, rekening houdend met de bedoeling van de buitenlandse wet- of regelgever;⁴²
  - b. de inrichting van de buitenlandse rechtsvorm, te vergelijken aan de hand van lijsten met wezenlijke kenmerken die voor elke Nederlandse rechtsvorm zijn opgesteld (art. 3 t/m art. 12).
3. Van een niet-vergelijkbare rechtsvorm is sprake als een buitenlandse rechtsvorm met meer dan één Nederlandse rechtsvorm vergelijkbaar is, of juist niet vergelijkbaar is met een Nederlandse rechtsvorm.
4. Los van het voorgaande, vindt de kwalificatie als fonds voor gemene rekening of transparant fonds plaats door te toetsen aan de voorwaarden die daarvoor in de fiscale wet zijn opgenomen.⁴³

Van een aantal rechtsstelsels zijn al rechtsvormen gekwalificeerd. Deze kwalificatie is opgenomen op een rechtsvormenlijst, waarbij wordt aangegeven wat de vergelijkbare Nederlandse rechtsvorm is of, bij het ontbreken daarvan, dat een vergelijkbare rechtsvorm ontbreekt. Daarnaast wordt genoteerd in welk jaar de kwalificatie heeft plaatsgevonden.

Opvallend is dat geen onderbouwing wordt gegeven hoe tot een bepaalde kwalificatie is gekomen en welke buitenlandse rechtsbronnen daarbij gebruikt zijn. Nog opmerkelijker is dat onduidelijk is wat precies de functie is van de rechtsvormenlijst. Art. 2 lid 1 conceptbesluit definieert alleen dat er in zo'n geval sprake is van een 'gekwalificeerde buitenlandse rechtsvorm', maar bepaalt niet wat het rechtsgevolg is van die definitie. De toelichting bij het conceptbesluit noemt de lijst "in beginsel leidend".⁴⁴ Dat

is niet hetzelfde als 'bindend'. Verbindendheid volgt ook niet uit het wettelijke kader. Gedelegeerd is immers dat bij AMvB 'regels worden gesteld' voor de beoordeling of een buitenlands lichaam een met een Nederlandse rechtsvorm vergelijkbare rechtsvorm heeft. De staatssecretaris heeft niet de bevoegdheid gekregen om aan te wijzen welke buitenlandse rechtsvormen vergelijkbaar zijn. Ook uit de memorie van toelichting blijkt dat de AMvB slechts bedoeld is om 'kaders' te geven.⁴⁵ Bij het ontraden van het amendement om de delegatiebevoegdheden uit het wetsvoorstel te schrappen is door de staatssecretaris nogmaals aangegeven dat de AMvB een kader geeft voor de rechtsvormvergelijking en dat de delegatie niet verandert dat de belastingplicht in de wet is geregeld. Daarbij is opgemerkt dat een lijst met reeds gekwalificeerde buitenlandse rechtsvormen zal worden bijgevoegd omwille van de duidelijkheid voor de praktijk, maar zonder indicatie dat deze lijst bindend zou (kunnen) zijn.⁴⁶ Ook EU-rechtelijk zou het bezwaarlijk zijn dat een lichaam naar het recht van een andere lidstaat opgericht zonder onderbouwing en mogelijkheid voor tegenbewijs kan worden aangewezen als belastingplichtige, terwijl een lichaam waarvan de rechtsvorm toevallig nog niet gekwalificeerd is die rechtsbescherming wel ten deel valt.⁴⁷

Het voorgaande betekent dat de belastingplichtige weliswaar vertrouwen kan ontleen aan de kwalificaties op de rechtsvormenlijst, maar onzes inziens de mogelijkheid behoudt om aan de hand van de criteria uit stap 2 aan te tonen dat een andere kwalificatie beter had gepast. Zo'n materiële beoordeling is uiteraard ook aan de orde bij alle (nog) niet gekwalificeerde buitenlandse rechtsvormen.

Wat betreft het naar-zijn-aard-criterium is opvallend dat in de toelichting wordt verwezen naar de wijze waarop het lichaam in het buitenlandse recht wordt aangeduid. De essentie van de rechtsvormvergelijkingsmethode is nu juist dat een buitenlandse rechtsvorm op Nederlandse merites wordt beoordeeld, zodat een kwalificatie uit het buitenlandse recht ons per definitie irrelevant lijkt. De inrichting van de buitenlandse rechtsvorm (het 'inrichting'-aspect) wordt juist wel naar Nederlandse maatstaven gekwalificeerd. Het 'aard'-aspect lijkt daardoor inherent moeizaam verenigbaar met het 'inrichting'-aspect: het eerste aspect gaat uit van de bedoeling van de buitenlandse wetgever, terwijl het tweede aspect de bedoeling van de Nederlandse wetgever tot uitgangspunt neemt. Als de bedoelingen van de Nederlandse en buitenlandse wetge-

⁴² Zie p. 7 van de Nota van toelichting bij het besluit.

⁴³ Het betreft art. 2.14bis lid 7 Wet IB 2001 (nieuw) voor het transparante fonds en art. 2 lid 4 Wet VPB 1969 (nieuw) voor het fonds voor gemene rekening.

⁴⁴ Zie p. 4 van de Nota van toelichting bij het besluit. Ook op p. 6 wordt de term "leidend" gebruikt.

⁴⁵ *Kamerstukken II 2023/24*, 36425, nr. 3, p. 12.

⁴⁶ Brief staatssecretaris van Financiën van 25 oktober 2023, nr. 2023-0000237131, bijlage I, p. 14.

⁴⁷ Het zou bijvoorbeeld in strijd kunnen komen met de vrijheid van vestiging als de aanwijzing voor een rechtsvorm van een andere lidstaat tot VPB-plicht leidt, terwijl een andere rechtsvorm die nog niet op de lijst staat recht heeft op een inhoudelijke beoordeling met de mogelijkheid daarover naar de rechter te gaan.

ver beide een andere kant op wijzen, biedt het besluit bovendien geen duidelijkheid welk aspect de doorslag geeft.

Als het gaat om de inrichting van de buitenlandse rechtsvorm geldt geen overkoepelend kader met vaste criteria, zoals in het huidige kwalificatiebesluit wel gebeurt, maar is voor elke Nederlandse rechtsvorm een opsomming gegeven van wezenlijke kenmerken. Deze is weinig consistent. Zo wordt het ontbreken van rechtspersoonlijkheid niet als wezenlijk kenmerk van een personenvennootschap gezien, maar wél genoemd als wezenlijk kenmerk van de fiscaal zelfstandige rechtsvormen. Feitelijk had de besluitgever rechtspersoonlijkheid dan net zo goed kunnen schrappen als relevant criterium, want de rechtspersoonlijkheid van een buitenlandse rechtsvorm geeft nog geen enkele verdere indicatie.⁴⁸

Wat de andere kenmerken van de Nederlandse rechtsvormen betreft, ontbreekt een weging. Voor de nv en de bv zijn zelfs tien kenmerken opgesomd. Alleen de oprichting bij notariële akte en het vereiste over de naam van de vennootschap worden niet als wezenlijk gezien. Geruststellend lijkt de opmerking uit de toelichting dat een onderscheidende rol is weggelegd voor de positie van het vermogen en de mate van aansprakelijkheid van een rechtsvorm in relatie tot de participanten, leden of andere/derden-belanghebbenden. Dat lijkt aan te sluiten bij het afgescheiden vermogen als wezenskenmerk van fiscale zelfstandigheid. Op de lijst van wezenlijke kenmerken staan echter ook tal van kenmerken die daarmee weinig van doen hebben en bij het onderscheid tussen zelfstandige en transparante rechtsvormen zelfs nooit enige rol van betekenis hebben gespeeld. Bovendien wordt opgemerkt dat aan de verschillende wezenlijke kenmerken in beginsel evenveel gewicht wordt toegekend en steeds een integrale beoordeling van alle kenmerken geboden is.⁴⁹

Ook vragen we ons af of het uitgangspunt van de besluitgever juist is dat een buitenlandse rechtsvorm ook onder de categorie van de 'niet-vergelijkbaren' valt als hij de wezenlijke kenmerken van verschillende Nederlandse rechtsvormen combineert. De gedachte is dat er in dat geval niet één vergelijkbare Nederlandse rechtsvorm te benoemen is.⁵⁰ De vraag is of dat noodzakelijk is. Een buitenlandse rechtsvorm die qua aard en inrichting zowel op een Nederlandse bv als op een nv lijkt, kan moeilijk om die reden als niet-vergelijkbaar worden aangemerkt, omdat zowel de nv als de bv fiscaal zelfstandig is. Voor personenvennootschappen is dat opgelost door de maatschap en vof als één categorie te nemen, omdat beide rechtsvormen

toch transparant zijn. Het zou logisch zijn die benadering breder te trekken en te bepalen dat vergelijkbaarheid met twee verschillende rechtsvormen alleen leidt tot niet-vergelijkbaarheid van de rechtsvorm indien voor deze rechtsvormen een andere fiscale kwalificatie geldt.

Het belangrijkste verschil tussen het kader uit het conceptbesluit en het in par. 3 door ons voorgestelde kader is echter dat de afscherming van het vennootschapsvermogen als wezenlijk kenmerk ontbreekt. Het is een raadsel waarom het meest genoemde kenmerk uit de totstandkomingsgeschiedenis van de vennootschapsbelasting – waarop de fiscale zelfstandigheid van de nv en andere rechtsvormen gebaseerd is – in zo'n uitgebreide lijst van kenmerken ontbreekt. Eén van de kenmerken is wel dat de nv en de bv winstuitkeringen kunnen doen aan aandeelhouders, maar dat dergelijke winstuitkeringen aan beperkingen onderhevig zijn, wordt niet genoemd. Het gebrek aan beschikkingsmacht voor de aandeelhouders kan misschien nog worden afgeleid uit het kenmerk van rechtspersoonlijkheid – omdat het vennootschapsvermogen dan goederenrechtelijk toebehoort aan een ander dan de aandeelhouder –, maar het kenmerk dat aandeelhouders van een kapitaalvennootschap hun kapitaalbreng niet kunnen in trekken ten laste van het vennootschapsvermogen ontbreekt volledig.

Het ontbreken van de afscherming van het vennootschapsvermogen als wezenskenmerk is niet alleen theoretisch onzuiver. De besluitgever mist ook de kans een criterium te hanteren dat onderscheidend is voor het verschil tussen een kapitaalvennootschap en een personenvennootschap en daarmee de kwalificatie van een buitenlandse rechtsvorm een stuk eenvoudiger zou maken. Onder het conceptbesluit wordt de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen juist complexer dan nu het geval is. Vergelijken met het bestaande kwalificatiebesluit zijn veel meer kenmerken wezenlijk én moet naar de kwalificatie onder buitenlands recht gekeken worden, terwijl een mechanisme ontbreekt om tegenstrijdige gegevens af te wegen. De Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen heeft als doel om door afschaffing van het toestemmingsvereiste verschillen in de kwalificatie van buitenlandse lichamen bij de oorzaak aan te pakken.⁵¹ Los van de vraag of dat doel met het conceptbesluit behaald wordt, heeft het conceptbesluit als (neven)effect dat de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen hoe dan ook veel ingewikkelder wordt.

5. Conclusie

In deze bijdrage hebben we onderzocht wat een consistent toetsingskader zou zijn voor de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen als volgend jaar de open cv wordt

⁴⁸ Als we de opsomming van wezenlijke kenmerken letterlijk nemen, zouden vele buitenlandse rechtsvormen qua inrichting vergelijkbaar zijn met het kerkgenootschap, waaraan enkel rechtspersoonlijkheid en eigen statuten als kenmerken worden toegeschreven (zie art. 9 conceptbesluit).

⁴⁹ Zie p. 9-10 van de Nota van toelichting bij het besluit.

⁵⁰ Zie p. 3 van de Nota van toelichting bij het besluit.

⁵¹ *Kamerstukken II 2023/24, 36425, nr. 3, p. 23.*

afgeschafd. Daarbij hebben we de bedoeling van de wetgever tot uitgangspunt genomen. Uit onderzoek naar de totstandkomingsgeschiedenis van de vennootschapsbelasting blijkt dat de wetgever opvallend eenduidig is over de afbakening tussen zelfstandige en transparante rechtsvormen. Het startpunt is de fiscale zelfstandigheid van de nv, waarvan de kwalificatie van andere rechtsvormen is afgeleid. Met het vervallen van het toestemmingsvereiste als criterium voor fiscale kwalificatie is op basis van de bedoeling van de wetgever alleen het afgescheiden vermogen van een rechtsvorm nog relevant voor de fiscale kwalificatie. Onzes inziens zou daarom in de AMvB die de kwalificatie van buitenlandse rechtsvormen regelt, kunnen worden volstaan met een eenvoudig kwalificatiekader dat door beantwoording van de volgende twee vragen bepaalt of het vermogen van het buitenlandse lichaam is afgescheiden:

1. Is er sprake van afscherming van het vennootschapsvermogen?
2. Is er sprake van afscherming van het privévermogen van de aandeelhouders?

De besluitgever stelt echter voor de AMvB in te richten langs de lijnen van een aard- en inrichting-criterium. Complicerend is dat de aard van de buitenlandse rechtsvorm uit het buitenlandse recht moet worden afgeleid, terwijl de inrichting moet volgen uit een vergelijking met een lijst van wezenlijke kenmerken, die per Nederlandse rechtsvorm is opgesteld. Het voorgestelde kader is naar ons idee niet eenduidig en bovendien onnodig complex. Tot slot is onduidelijk wat de juridische betekenis is van de rechtsvormenlijst die aan het conceptbesluit is toegevoegd. Uit de tekst van het conceptbesluit en de delegatiebepaling waarop het besluit gebaseerd is, leiden wij af dat deze lijst niet bindend is, waardoor de belastingplichtige de mogelijkheid heeft aan te tonen dat op basis van het aard-en-inrichting-criterium een andere kwalificatie passerend is. Als de lijst wel als bindend is bedoeld, zou dit in het definitieve besluit verhelderd moeten worden, zij het dat het ons onwaarschijnlijk lijkt dat de staatssecretaris zijn delegatiebevoegdheid zou willen overschrijden.

Vraag	Antwoord					
Is er sprake van afscherming van het vennootschapsvermogen?	Ja			Nee		
Is er sprake van afscherming van het privévermogen van de aandeelhouders/leden?	Ja	Ja, maar	Geen leden/aandeelhouders	Nee	Ja / Ja, maar	Nee
Uitkomst	Fiscaal zelfstandig <i>Voldoende vergelijkbaar met nv</i>	Fiscaal zelfstandig <i>Voldoende vergelijkbaar met bv, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij en vereniging</i>	Fiscaal zelfstandig <i>Voldoende vergelijkbaar met stichting</i>	Niet-vergelijkbaar	Niet-vergelijkbaar	Fiscaal transparant <i>Voldoende vergelijkbaar cv, vof en maatschap</i>
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2